मैत्रावरुणर्वसिष्ठः।विश्वे देवाः। त्रिष्टुप्।

प्र वो युज्ञेषु देवयन्तौ अर्चन्द्यावा नमौभिः पृथिवी इषध्यै।

येषां ब्रह्माण्यसमानि विप्रा विष्वेग्वियन्ति वनिनो न शाखाः॥ ७.०४३.०१

येषाम्। विप्राः- विप्राणां मेधाविनाम्। असमानि- अनुपमानि। ब्रह्माणि- उपासनानि मन्त्रा वा। विननः- तरोः। शाखाः। न- इव। विष्वक्- सर्वत्र। वियन्ति- गच्छन्ति। ते। देवयन्तः- देवकामाः। वः- यूयम्। यज्ञेषु। द्यावा पृथिवी- द्यावापृथिव्यो। वः- युष्मान्। इषध्ये- प्राप्तुम्। नमोभिः- नमस्कारैः। प्र- प्रकर्षेण। अर्चन्- पूजयन्ति॥१॥

प्र यज्ञ एतु हेत्वो न सिप्तरुर्धच्छध्वं समेनसो घृताचीः। स्तृणीत बर्हिरध्वरायं साधूर्ध्वा शोचींषि देवयून्यंस्थुः॥ ७.०४३.०२

हेत्वः- शीघ्रगः। सप्तिः- अश्वः। न- इव। यज्ञः। प्र- प्रकर्षेण। एतु- गच्छतु। समनसः-सहृदयाः। घृताचीः- ज्योतिर्मयीर्भावनाः। उद्यच्छध्वम्। अध्वराय- ध्वररहितोपासनाय। साधु। बर्हिः स्तृणीत- आसनं सम्पाद्यत। देवयूनि- देवकामाः। शोचींषि- दीप्तयः। ऊर्ध्वा- उत्कृष्टाः। अस्थुः- तिष्ठन्तु॥२॥

आ पुत्रासो न मातरं विभृत्राः सानौ देवासो बर्हिषः सदन्तु।

आ विश्वाची विद्थ्यमिन्तवये मा नौ देवताता मृधस्कः॥ ७.०४३.०३

विभृत्राः- विशेषेण भर्तव्याः । पुत्राः- वत्साः । मातरम्- जननीम् । न- इव । देवासः- देवाः । बर्हिषः सानौ- दर्भासनस्य चित्तासनस्य वा उच्छिते प्रदेशे । आ सदन्तु- निषीदन्तु । विश्वाची- सर्विहिता सद्भावाना । विदथ्याम्- उपासनार्हां तव ज्वालाम् । आ अनक्तु- आसिञ्चतु । अग्ने । देवताता- यज्ञे । नः- अस्मान् । मृधः- हिंसकान् । मा । कः- कुरु ॥३॥

ते सीषपन्त जोषमा यजेत्रा ऋतस्य धारोः सुदुधा दुर्हानाः। ज्येष्ठं वो अद्य मह आ वस्नुनामा गेन्तन समेनसो यति छ॥ ७.०४३.०४

यजत्राः- पूज्याः। ते- अमी देवाः। ऋतस्य- सत्यस्य। धाराः। सुदुघा दुहानाः- सुदोग्ध्रीः। जोषम्- पर्याप्तं यथा भवति तथा। आ सीपन्त- पर्यचरन्। वसूनाम्- सम्पदाम्। वः- युष्माकम्। ज्येष्ठम्- मुख्यो भागः। महः- महान्। अद्य- इदानीम्। आगच्छतु। समनसः- सहृदयाः। आगन्तन- आगच्छत। यति स्थ- यत्ने भवतेति भावः ॥४॥

एवा नौ अग्ने विक्ष्वा देशस्य त्वया वयं सहसावन्नास्काः।

राया युजा संघमादो अरिष्टा यूयं पात स्वस्तिभिः सद्म नः॥ ७.०४३.०५

एव- एवम्। अग्ने। नः- अस्माकम्। विश्व- प्रजासु। आ दशस्य- यच्छ। त्वया। वयम्। सहसावन्- सहनशील। आस्क्राः- अस्कन्नाः। राया- दानयोग्यसम्पदा। युजा- योगेन। सधमादः- सह माद्यन्तः। अरिष्टाः- अहिंसिताः। यूयं पात स्वस्तिभिः सदा नः॥५॥